

راهنمای آموزشی و پژوهشی دوره‌های کاردانی،
کارشناسی و کارشناسی ناپیوسته

تهیه و تدوین : حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه یاسوج

نوبت چاپ : اول، خرداد ۱۳۹۲

ناشر : دانشگاه یاسوج

آدرس : یاسوج - میدان معلم - خیابان دانشجو- دانشگاه یاسوج- معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

کد پستی: ۷۵۹۱۸۷۴۸۳۱ - تلفن : ۰۷۴۱-۲۲۴۲۰۹۴ - ۰۷۴۱ - نامبر - ۲۲۲۲۹۱۷ - ۰۷۴۱

پایگاه الکترونیکی : [http:// www.yu.ac.ir/edu](http://www.yu.ac.ir/edu)

مقدمه

رشد روزافزون پیشرفت‌های علمی در جهان امروز همراه با تحولات شگرف صورت گرفته در آن، ضرورت توجه به برنامه‌ریزی دقیق، اساسی و منطبق با واقعیت‌های موجود و سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران را بیش از پیش روشن ساخته است. در افق بلند این چشم‌انداز، جامعه ایرانی دارای ویژگی‌هایی است که بخش مهمی از آن، در قلمرو سیاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دارد. برای تحقق چنین رسالتی، لازم است تمامی امکانات و ظرفیت‌های آموزشی کشور بسیج شود و با نقد و بررسی وضعیت موجود و نوسازی آن، برای پاسخگویی به نیازها و ارتقای سطح کیفی برنامه‌های آموزشی تلاش لازم انجام پذیرد. به این منظور، با توجه به اهداف و رسالت‌های نظام آموزش عالی کشور و فرصت پیش آمده در ماده ۱۵ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۹/۱۰/۱۵) که کیفی‌سازی برنامه‌ها به خصوص ارتقای شاخص‌های کیفی رشته‌های تحصیلی در آن مد نظر قرار گرفته است، این آئین‌نامه متناسب با الزامات و انتظارات موجود تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آئین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاهی برای تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیتهای موجود در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشجویان است.

ماده ۲. تعاریف

۱-۲. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۲-۲. مؤسسه: منظور کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مجری یک یا چند دوره کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته مورد تأیید وزارت است.

۳-۲. شورای آموزشی: منظور شورای آموزشی "مؤسسه" است.

۴-۲. دوره: منظور دورههای کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است که به صورت روزانه، نوبت دوم، نیمه حضوری، طبق ضوابط مربوط برگزار می شود.

۵-۲. روزانه: منظور شیوه آموزشی است که دانشجو با بهره‌گیری از قانون آموزش رایگان و با پرداخت شهریه (حسب مورد) و به صورت حضوری در یکی از "مؤسسه"های آموزش عالی تحصیل می کند.

۶-۲. نوبت دوم: منظور شیوه آموزشی است که دانشجو بدون بهره‌مندی از آموزش رایگان و با پرداخت شهریه و به صورت حضوری، در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می کند.

۷-۲. آموزش نیمه حضوری: آموزشی است که بخشی از فرایند یادگیری، با استفاده از رسانه‌های نوشتاری، صوتی، تصویری و الکترونیکی انجام و تنها کلاس‌های رفع اشکال به صورت چهره به چهره برگزار می شود.

۸-۲. آموزش مهارتی: آموزشی است که برای ارتقای سطح دانش فنی، کارایی و توانایی دانشجو در رشته مربوط برگزار می شود.

۹-۲. راهنمای تحصیلی: عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی "مؤسسه" مربوط انتخاب می شود تا راهنمای دانشجویان در امور علمی، فرهنگی و تحصیلی باشد.

۱۰-۲. واحد درسی: مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۲۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی در حوزه کاربرد ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب درسی ارائه می شود. رشته‌هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن از سوی استاد مربوط تعیین می شود.

۱۱-۲. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش و یا مهارت دانشجو، در آغاز یا طی دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۲-۲. رشته تحصیلی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس دانشگاهی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص و در قالب برنامه‌های درسی در دوره‌های تحصیلی مختلف به اجرا گذاشته می شود.

۱۳-۲. دوره کاردانی: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و دانشجو با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب رشته تحصیلی به دریافت مدرک کاردانی نائل می شود.

۱۴-۲. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و دانشجو با گذراندن ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب (حسب رشته، طرح پژوهشی یا پایان‌نامه را نیز شامل شود) به دریافت مدرک کارشناسی نائل می شود.

۱۵-۲. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی آغاز می شود و دانشجو با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب به دریافت کارشناسی ناپیوسته نائل می گردد.

۱۶-۲. گرایش تحصیلی: جهت‌گیری تخصصی در یک رشته تحصیلی است.

۲- ۱۷. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی است که برای ورود به تحصیل آنان، مواد آزمون مشترک برگزار می‌شود.

۲- ۱۸. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی است که با تأکید بر آموزش، به تولید، ترویج و انتشار علم در یک حوزه تخصصی می‌پردازد.

۲- ۱۹. دانشجو: فرد پذیرفته شده‌ای است که در مهلت مقرر و براساس ضوابط و مقررات جاری، در "مؤسسه" ثبت نام می‌کند.

۲- ۲۰. دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان برساند و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کند.

ماده ۳. ضوابط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۳- ۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات و مقررات مراجع ذیصلاح.

۳- ۲. احراز توانمندی علمی مطابق مقررات وزارت.

ماده ۴. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و به انتخاب "مؤسسه" یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی و دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است. تبصره: در ارائه دروس تابستان، دروس مهارتی اولویت دارند.

ماده ۵. آموزش در "مؤسسه" مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۶. "مؤسسه" موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی "وزارت" را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجرا نماید.

ماده ۷. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند حداقل ۱۴ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند و حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستانی ۶ واحد است.

تبصره ۱: اگر معدل دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۲: در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو می‌تواند صرف نظر از معدل کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی تا ۲۴ واحد اخذ نماید.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۷: دانشجویی که بیش از ۲۴ واحد درسی داشته باشد، دانشجوی نیمسال آخر محسوب نمی‌شود و مشمول تبصره ۲ و ۳ ماده ۷ نمی‌باشد. شایان ذکر است تبصره ۲ و ۳ مستقل از یکدیگر هستند.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۷: در صورتی که علی‌رغم اخذ تا ۲۴ واحد در آخرین نیمسال، دانشجو موفق به گذراندن تمام دروس در آن نیمسال یا در پایان دوره تابستان نگردد، لازم است در نیمسال بعد طبق معمول ثبت نام نموده و دروس باقیمانده را اخذ نماید یا از مزایای ماده ۸ بهره‌مند گردد.

تبصره ۳: در شرایطی که از تحصیل دانشجو حداکثر ۸ واحد درسی باقی مانده باشد، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستانی انتخاب نماید.

تبصره ۴: واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از ۱۴ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص "مؤسسه") به کمتر از ۱۴ واحد درسی برسد، این نیمسال به عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، (اما به منظور بررسی وضعیت مشروطی یا ممتازی دانشجو، نمرات واحدهای این نیمسال با نمرات دروس نیمسال بعدی دانشجو در محاسبه معدل دو نیمسال منظور خواهد شد).

ماده ۸. در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها دو درس نظری باقیمانده داشته باشد، می تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد بگذراند.

تبصره: در صورتی که دو درس معرفی به استاد منتهی به دوره تابستانی شود سقف واحد نباید (با رعایت تبصره ۳ ماده ۷) از ۸ واحد درسی تجاوز نماید.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۸: اخذ و گذراندن دروس معرفی به استاد به یکی از دو شیوه زیر میسر است:

الف- پس از گذراندن تمام دروس (به استثنای حداکثر دو درس نظری) با تأیید گروه آموزشی، دانشجو در بازه‌ی یک ماه از شروع نیمسال بعد، اقدام به اخذ یک یا دو درس نظری باقیمانده می نماید. در صورت وجود نمره ناتمام از دروس قبلی، بازه‌ی اخذ دروس معرفی به استاد تا یک هفته پس از قطعی شدن نمرات دروس قبلی دانشجو تمدید می شود.

ثبت نمره دروس معرفی به استاد در طول نیمسال اخذ این دروس، توسط مدرس انجام می شود و اداره آموزش دانشگاه، ۷۲ ساعت پس از ثبت نمره، اقدام به قطعی نمودن نمره خواهد نمود.

تاریخ قطعی شدن آخرین نمره دروس معرفی به استاد، به عنوان تاریخ دانش‌آموختگی دانشجو منظور می شود و دانشجوی نوبت دوم ملزم به پرداخت شهریه ثابت نیمسال اخذ دروس معرفی به استاد می باشد. اما چنانچه ثبت واحد دروس معرفی به استاد در آخرین نیمسال یا آخرین دوره تابستان با رعایت سقف مصوب واحدها (حسب مورد ۲۴ یا ۸) امکان پذیر باشد، در صورت تقاضای دانشجو، این دروس در نیمسال یا دوره تابستان مذکور ثبت می گردد و در این صورت تاریخ دانش‌آموختگی، پایان آن نیمسال یا دوره تابستان خواهد بود و دانشجوی نوبت دوم از پرداخت شهریه ثابت نیمسال اخذ دروس معاف می شود.

ب- دانشجو در بازه‌ی یک ماه از شروع نیمسال آخر، با تأیید گروه آموزشی مبنی بر اتمام کلیه دروس در این نیمسال (که با احتساب دروس معرفی به استاد از ۲۴ واحد بیشتر نباشد)، اقدام به اخذ یک یا دو درس نظری معرفی به استاد می نماید.

پس از قطعی شدن نمرات کلیه دروس حضوری، به مدت یک هفته، امکان ثبت نمره دروس معرفی به استاد برای مدرس فراهم می شود. اما اگر دانشجو موفق به کسب نمره قبولی در یکی از دروس حضوری نگردد، دروس معرفی به استاد از آن نیمسال حذف می شود و دانشجو ملزم به اخذ مجدد دروس باقیمانده در نیمسال بعد (با رعایت ماده ۲۲) می باشد. البته چنانچه دروس باقیمانده، حداکثر دو درس نظری باشند، امکان اخذ آن‌ها در نیمسال بعد به صورت معرفی به استاد با شرایط قسمت (الف) وجود دارد.

شیوه نامه اجرایی-بند ۲ ذیل ماده ۸: مدرس دروس معرفی استاد، از میان اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه توسط شورای گروه آموزشی تعیین می گردد.

ماده ۹. چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده شورای آموزشی گروه است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.

ماده ۱۰. تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیر مرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد و برای دوره‌های کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد درسی می باشد. نمره دروس جبرانی در معدل نیمسال و کل محاسبه می شود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۱۰: به تشخیص گروه آموزشی، در صورتی که دانشجو در آزمون ورودی دانشگاه، در یکی از دروس ریاضی و یا فیزیک نمره‌ای کمتر از ۳۰٪ کل را کسب نماید، حسب مورد ملزم به گذراندن درس ریاضی جبرانی و یا فیزیک جبرانی هر کدام به ارزش ۳ واحد و با سرفصل‌های مصوب گروه‌های آموزشی ریاضی و فیزیک می باشد. در صورتی که گروه آموزشی در رشته تحصیلی دانشجو، درصدی کمتر از ۳۰٪ را به عنوان شرط اخذ دروس جبرانی پیشنهاد نماید، پس از تصویب شورای آموزشی دانشگاه، درصد مذکور قابل اعمال است.

ماده ۱۱. تحصیل دانشجو در هر زمان و فقط در یک دوره و یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان "برگزیده علمی" تابع ضوابط مصوب "وزارت" است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۱۱: این ماده شامل کلیه مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی (پیام نور، آزاد، غیر انتفاعی و غیره) و نیز شیوه‌های نیمه‌حضور و مجازی می گردد.

ماده ۱۲. برنامه‌ریزی و اتخاذ تصمیم درباره موارد حذف، اضافه و حذف اضطراری دروس بر عهده شورای آموزشی مؤسسه است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۱۲: دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی در مهلت کمتر از ۱۰ روز پس از شروع نیمسال، حداکثر دو درس انتخابی را حذف و یا دو درس انتخاب نماید، مشروط بر این‌که تعداد کل واحدهای نیمسال، از حداقل واحد مجاز کمتر و از حداکثر مجاز بیشتر نشود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۲ ذیل ماده ۱۲: در صورت اضطرار، دانشجو می‌تواند تا یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، برخی از دروس خود را حذف نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۴ واحد کمتر نشود. بازه حذف اضطراری ۳ روز می‌باشد و صدور کارت ورود به جلسه امتحانات پایان نیمسال پس از اتمام مهلت حذف اضطراری انجام خواهد شد.

تبصره: در شرایط خاص، حذف کلیه دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه تا قبل از شروع امتحانات امکان پذیر است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۳ ذیل ماده ۱۲: حذف کلیه دروس یک نیمسال پس از اخذ نظر استاد راهنمای تحصیلی و مرکز مشاوره دانشگاه در شورای آموزشی دانشکده (بنا به تفویض اختیار شورای آموزشی دانشگاه) تصمیم‌گیری نهایی شده و به اداره آموزش دانشگاه اعلام می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی-بند ۴ ذیل ماده ۱۲: اداره آموزش دانشگاه، موضوع موافقت با حذف کلیه دروس نیمسال را رسماً به خانواده دانشجو اطلاع رسانی می‌نماید.

ماده ۱۳. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ (پنج) سال است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۱۳: از دانشجویان کارشناسی پیوسته روزانه از نیمسال دهم معادل شهریه دانشجویان نوبت دوم شهریه اخذ می‌شود. دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ و ماقبل مشمول این بند نمی‌گردند.

شیوه نامه اجرایی-بند ۲ ذیل ماده ۱۳: در مورد دانشجویان کارشناسی پیوسته ورودی سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ و ماقبل، حداکثر مدت مجاز تحصیل برای شیوه‌ی روزانه ۶ سال و برای شیوه‌ی نوبت دوم ۷ سال است.

ماده ۱۴. گروه آموزشی موظف است برای هدایت علمی و فرهنگی دانشجو از بدو ورود، یکی از اعضای هیئت علمی را به عنوان استاد راهنمای تحصیلی تعیین و اعلام نماید.

ماده ۱۵. حضور دانشجو در تمام جلسات درس الزامی است.

تبصره: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال غیبت داشته باشد، با تشخیص شورای آموزشی مؤسسه، آن درس حذف می‌شود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۱۵: مدرس هر درس غیبت بیش از ۳/۱۶ دانشجو را تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال به آموزش دانشکده گزارش می‌نماید و آموزش دانشکده موظف است قبل از شروع حذف اضطراری، دروس گزارش شده را حذف نماید. در این صورت، رعایت حداقل واحدها (۱۴ واحد) نیز الزامی نمی‌باشد. در صورتی که غیبت دانشجو در دو هفته آخر نیمسال به بیش از ۳/۱۶ برسد، مشمول بند ۲ ذیل خواهد شد.

شیوه نامه اجرایی-بند ۲ ذیل ماده ۱۵: حذف درس موضوع تبصره ماده ۱۵، مشمول دانشجویانی خواهد شد که با ارائه مستندات کافی و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه، به دلایلی خارج از اراده خود امکان حضور کامل در جلسات کلاس یا شرکت در جلسه امتحان پایان نیمسال را نیافته‌اند. در غیر این صورت، مدرس، نمره دانشجو در درس مورد نظر را براساس ارزیابی خود از امتحانات میان نیمسال، فعالیت در کلاس و انجام تکالیف آموزشی و یا پژوهشی که حداکثر نمره ۹/۹ خواهد بود، ثبت می‌نماید.

ماده ۱۶: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس براساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی- پژوهشی و نتایج امتحانات میان نیمسال و پایان نیمسال انجام می گیرد.
تبصره ۱: مرجع ارزیابی دانشجو در هر درس، مدرس آن درس است.
تبصره ۲: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس نظری، الزامی است.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۱۶: انجام ارزیابی میان نیمسال تا یک ماه قبل از تاریخ شروع امتحانات پایان نیمسال دانشگاه برای هر درس نظری و اعلام نتایج آن تا دو هفته قبل از تاریخ شروع امتحانات پایان نیمسال الزامی است.

ماده ۱۷: معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است که به صورت عددی از صفر تا بیست (۲۰-۰) می باشد.
تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است، گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام نماید.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۱۷: مدرس درس پس از ثبت (اعلام) نمرات ارزیابی نهایی در سامانه آموزشی در بازه‌ی ۱۰ روزه، می تواند حداکثر تا ۷۲ ساعت بعد از اعلام، امکان تغییر نمرات را برای خود محفوظ داشته تا به تقاضاهای تجدید نظر احتمالی دانشجویان رسیدگی نماید یا این که بلافاصله پس از اعلام، نمرات را قفل نماید. در هر صورت پس از گذشت ۷۲ ساعت، امکان تغییر نمره توسط مدرس وجود نخواهد داشت.

تبصره ۲: دانشجویی که به نمره ارزیابی درس، تقاضای تجدید نظر داشته باشد، می تواند ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدید نظر کتبی خود را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم کند. مدرس هر درس نیز موظف است، ظرف مدت یک هفته از تاریخ دریافت تقاضای تجدید نظر دانشجویان، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره قطعی را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام کند.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۱۷: تاریخ قفل نمرات دانشجویان توسط اداره آموزش دانشگاه، در نیمسال‌های اول و دوم و دوره تابستان، ۱۴ روز پس از آخرین امتحان می باشد و تاریخ قطعی شدن نمرات برای احتساب تاریخ دانش‌آموختگی، در نیمسال اول ۳۰ بهمن ماه، نیمسال دوم ۳۱ تیرماه و دوره تابستان ۳۱ شهریور ماه می باشد.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آن‌ها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهل و پنج روز (۴۵) از تاریخ پایان امتحانات، با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره ۲ این ماده به نمره قطعی تبدیل شود.

شیوه نامه اجرایی- بند ۳ ذیل ماده ۱۷: انتهای بازه زمانی ثبت (اعلام) نمرات دروس مندرج در این تبصره توسط مدرس، برای دروس اخذ شده در نیمسال اول پانزدهم اسفندماه، نیمسال دوم پانزدهم مرداد ماه، و دوره تابستان پانزدهم دی ماه می باشد. تاریخ قطعی شدن نمرات این دروس توسط اداره آموزش دانشگاه، دو هفته پس از اعلام نمره توسط مدرس خواهد بود.
شیوه نامه اجرایی- بند ۴ ذیل ماده ۱۷: دروسی که براساس سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت در طول دو نیمسال برنامه‌ریزی شده است از موضوع بند فوق مستثنی است.

تبصره ۴: نمره درس پس از قطعی شدن، غیر قابل تغییر است.

تبصره ۵: مدرس موظف است، برگه‌های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه درس، حداقل تا دو نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

ماده ۱۸: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است و معدل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد.
تبصره: دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی دروس فوق را با حداقل نمره ۱۴ بگذراند، نمره قبلی از کارنامه دانشجو حذف می شود و در معدل نیمسال فوق و کل محاسبه نخواهد شد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۱۸: حذف نمره قبلی به معنای حذف درس از کارنامه دانشجو نبوده، بلکه ضمن حفظ درس، نمره‌ی آن حذف خواهد شد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۱۸: اگر دانشجویی در درسی دو یا چند بار نمره قبولی را کسب نکرده باشد، در صورت کسب نمره حداقل ۱۴، تمام نمرات افتاده وی حذف خواهد شد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۳ ذیل ماده ۱۸: تبصره ماده ۱۸ برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ و ماقبل قابل اجرا نمی باشد.

ماده ۱۹. چنانچه معدل نمرات هر نیمسال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. دانشجوی مشروط، در نیمسال بعد (جز در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۱۹: در شرایط خاص که امکان ارائه صرفاً ۱۴ واحد به دانشجوی مشروط وجود ندارد، استثنائاً وی می تواند ۱۳ واحد درسی اخذ نماید. بدیهی است در صورت مشروطی، مشروطی آن نیمسال محاسبه خواهد شد.

ماده ۲۰. حداکثر نیمسال‌های مشروطی مجاز در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می تواند تا زمانی که در نیمسال‌های بعدی مشروط نشود، به تحصیل ادامه دهد؛ در غیر این صورت، از تحصیل محروم می شود.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۲۰: اداره آموزش دانشگاه موظف است، موضوع مشروط شدن دانشجو را هر بار به وی کتباً اطلاع دهد و یک نسخه از آن را برای استاد راهنمای تحصیلی ارسال نموده و نسخه‌ای را در پرونده دانشجو ضبط نماید. علاوه بر این، اداره آموزش از دومین نیمسال مشروطی، نسخه‌ای از ابلاغ مشروطی را برای خانواده دانشجو ارسال می نماید.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۲۰: قصور دانشگاه در ابلاغ مشروطی به دانشجو و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۱. دانشجو می‌تواند در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: "مؤسسه" می تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۲۱: دانشجوی متقاضی مرخصی در یک نیمسال باید قبل از شروع آن نیمسال (برای دانشجوی جدیدالورود تا یک هفته پس از تاریخ رسمی ثبت نام)، تقاضای کتبی خود را به گروه آموزشی ارائه نماید. در این صورت، دانشجوی نوبت دوم از پرداخت شهریه متغیر نیمسال معاف می گردد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۲۱: در صورت ارائه تقاضای مرخصی بعد از اتمام مهلت مذکور در بند ۱، دانشجویی که در آن نیمسال ثبت نام (انتخاب واحد) نموده، امکان بهره‌مندی از تبصره ماده ۱۲ با رعایت شرایط آن را دارد. اما دانشجویی که ثبت نام ننموده است مشمول ماده ۲۳ می گردد و چنانچه شورای آموزشی دانشگاه با بازگشت به تحصیل وی موافقت نماید، به میزان حداقل ۱۴ واحد در نیمسال مذکور انتخاب واحد نموده و مطابق تبصره ماده ۱۲ نیمسال مذکور حذف می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۳ ذیل ماده ۲۱: تصمیم‌گیری نهایی در خصوص مرخصی دانشجو بر عهده شورای آموزشی دانشکده بوده و تصمیم نهایی به اداره آموزش دانشگاه اعلام می گردد. اداره آموزش دانشگاه، موضوع موافقت با مرخصی تحصیلی را رسماً به خانواده دانشجو اطلاع‌رسانی می نماید.

شیوه نامه اجرایی- بند ۴ ذیل ماده ۲۱: مجموع نیمسال‌های حذف کلیه دروس (موضوع تبصره ماده ۱۲) و مرخصی تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال می باشد.

تبصره ۲: حداکثر مدت مجاز مرخصی زایمان دانشجو دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: مدت مجاز مرخصی پزشکی دانشجو، در صورت تأیید پزشک معتمد "مؤسسه" و شورای آموزشی، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۵ ذیل ماده ۲۱: بهره‌مندی از مرخصی پزشکی بدون احتساب در سنوات، تنها در صورت ارائه درخواست دانشجو (به همراه مستندات) قبل از شروع نیمسال به گروه آموزشی ممکن است.

ماده ۲۲. دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعرفه مصوب هستند.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۲۲: ماده ۲۲ برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ و ماقبل قابل اجرا نمی باشد.

ماده ۲۳. عدم ثبت نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (بدون کسب اجازه از "مؤسسه")، انصراف از تحصیل محسوب می شود. **تبصره:** تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل برعهده شورای آموزشی "مؤسسه" است.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۲۳: ثبت نام دانشجو در بدو پذیرش، پس از تحویل کلیه مدارک در تاریخ مقرر به اداره آموزش دانشگاه قطعی می گردد و در سایر نیمسال‌ها، انجام انتخاب واحد توسط دانشجو و تأیید آن توسط اداره آموزش به معنای ثبت نام در آن نیمسال محسوب می گردد. **شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۲۳:** دانشجویی که از معافیت تحصیلی استفاده می نماید، در صورتی که به دلیل عدم ثبت نام در یک نیمسال منصرف از تحصیل محسوب گردد، در شروع نیمسال بعد به حوزه نظام وظیفه معرفی می گردد.

ماده ۲۴. دانشجویی که قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، باید درخواست انصراف خود را به اداره آموزش "مؤسسه" تسلیم کند. این دانشجو مجاز است فقط برای یکبار تا شروع نیمسال بعدی، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراین صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف وی از تحصیل صادر می شود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۲۴: دانشجوی نوبت دوم منصرف از تحصیل، در صورت ارائه درخواست انصراف پس از انجام ثبت نام نیمسال، ملزم به پرداخت شهریه ثابت بوده و در صورت ارائه درخواست پس از شروع نیمسال، لازم است شهریه متغیر در دروس ثبت نام نموده را نیز پرداخت نماید.

ماده ۲۵. دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در یک گروه آزمایشی دیگر و در همان "مؤسسه" تغییر رشته یا گرایش دهد: الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان "مؤسسه"، ب) کمتر نبودن نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری از نمره کشوری آن رشته یا گرایش در "مؤسسه"، (در سال پذیرش)، ج) امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات مجاز باقیمانده، د) موافقت گروه آموزشی و تأیید شورای آموزشی "مؤسسه".

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۲۵: بعد از سپری شدن سومین نیمسال تحصیلی دانشجو (با احتساب نیمسال‌های مرخصی و حذف کلیه دروس)، تغییر رشته امکان پذیر نمی باشد.

شیوه نامه اجرایی-بند ۲ ذیل ماده ۲۵: تغییر رشته تنها به رشته‌هایی مورد تأیید شورای آموزشی دانشگاه می باشد که امکان انتخاب آن رشته در آزمون ورودی دانشگاه برای دانشجو وجود داشته است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۳ ذیل ماده ۲۵: تغییر رشته در مقاطع تحصیلی همسطح یا از مقطع بالاتر به پایین تر امکان پذیر است.

شیوه نامه اجرایی-بند ۴ ذیل ماده ۲۵: در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید ثبت نام کند و پس از ثبت نام، دانشجو حق بازگشت به رشته قبل را ندارد.

تبصره: دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط برای یکبار می تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۶. تغییر رشته در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۵ امکان پذیر است

ماده ۲۷. میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آئین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی دولتی و غیر دولتی مصوب وزارت (ابلاغیه شماره ۱۸۵۰۳/و مورخ ۸۹/۷/۱۰ و الحاقات و اصلاحات بعدی آن [پیوست ۱]) میسر می باشد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۲۷: دانشجویان دوره روزانه متقاضی انتقال به دانشگاه یاسوج، چنانچه در آزمون سراسری حد نصاب نمره قبولی کشوری دوره روزانه آن رشته- گرایش در دانشگاه یاسوج را کسب نموده باشند، به صورت روزانه و بدون پرداخت شهریه منتقل می گردند و در غیر این صورت، ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویان نوبت دوم می باشند. در هر صورت، موافقت دانشگاه مبدأ و دانشگاه یاسوج برای انتقال لازم می باشد.

ماده ۲۸. انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش، مشروط به احراز همزمان شرایط تغییر رشته یا گرایش و انتقال (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷) و با توافق "مؤسسات" مبدأ و مقصد تنها برای یک بار امکان پذیر است.

ماده ۲۹. دروسی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس کمتر از ۱۲ نباشد. در این صورت، فقط دروس پذیرفته شده و نمره آن‌ها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه دانشجو ثبت و باقی می ماند.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۲۹: در صورت تغییر رشته، کل نیمسال‌هایی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی سپری نموده است، جزء سنوات دانشجو محسوب می گردد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۲۹: در مورد دانشجویی که قبل از پذیرش در دانشگاه یاسوج، در مؤسسه دیگری، برخی واحدهای درسی را گذرانده و تقاضای معادل‌سازی این دروس را دارد، علاوه بر سایر شرایط این ماده، به ازای هر ۲۰ واحد دروس پذیرفته شده دانشجو، یک نیمسال از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

شیوه نامه اجرایی- بند ۳ ذیل ماده ۲۹: معادل‌سازی از دروس گذرانده شده در دانشگاه‌های دولتی و پیام نور صورت می پذیرد. در موارد استثنایی به تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، دروس گذرانده شده در سایر مؤسسات آموزش عالی مورد تأیید وزارت علوم نیز قابل معادل‌سازی می باشد.

ماده ۳۰. تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو، روزی است که آخرین نمره قطعی درس دانشجو در آموزش "موسسه" ثبت می شود.

ماده ۳۱. به دانشجویی که کلیه واحدهای درسی دوره را با میانگین حداقل ۱۲ گذرانده باشد، حسب مورد مدرک تحصیل کاردانی، کارشناسی پیوسته یا کارشناسی ناپیوسته ارائه می شود.

تبصره: در صورتی که دانشجو در طول مدت مجاز تحصیل نتواند معدل کل خود را به ۱۲ برساند، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده می شود تا به اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از دروس دوره، میانگین کل دروس خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند، در غیر این صورت از تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۲. در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، برابر یا بیشتر از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی با معدل نمره ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند. در غیر

این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده با درج نمرات و معدل کل داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز برای دوره کاردانی را گذرانده باشد، "مؤسسه" می تواند دروسی را که دانشجو با نمره ۱۲ یا بیشتر گذرانده است، ملاک سنجش مدرک کاردانی قرار دهد.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن "مؤسسه" محل تحصیل دانشجو انجام می گیرد.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۳۲: در رشته‌هایی که دوره کاردانی متناظر با رشته کارشناسی وجود دارد، تعداد واحدهای دوره کاردانی موضوع این ماده، برابر سرفصل مصوب رشته کاردانی متناظر می باشد و در رشته‌های فاقد رشته کاردانی مصوب، گذراندن حداقل ۷۰ واحد با معدل ۱۲ یا بیشتر ملاک عمل خواهد بود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۲ ذیل ماده ۳۲: تعداد واحدها (بیش از حداقل واحد مورد نیاز) و عناوین دروسی که ملاک سنجش مدرک کاردانی موضوع این ماده خواهد بود، به انتخاب دانشجو تعیین می گردد. سایر دروس دانشجو، در کارنامه با نمرات باقی مانده اما در محاسبه معدل بی اثر می گردد.

ماده ۳۳. این آئین نامه حاوی اصول و ضوابط کلی حاکم بر دوره کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است و "مؤسسه" موظف است، شیوه‌نامه‌های اجرایی مربوط را صرفاً در چارچوب مفاد آئین‌نامه تدوین و ضمن اطلاع رسانی اجراء نماید.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۳۳: شیوه‌نامه اجرایی این آئین‌نامه پس از تدوین در شورای آموزشی دانشگاه، به تصویب شورای دانشگاه مورخ ۹۱/۱۲/۱ رسید. بندهای این شیوه‌نامه، ذیل مواد آئین‌نامه در کادر مجزا درج شده‌اند.

ماده ۳۴. هرگونه تفسیر مفاد این آئین‌نامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده معاونت آموزشی "وزارت" است.

ماده ۳۵. این آئین‌نامه در ۳۵ ماده و ۲۶ تبصره در جلسه ۸۰۲ مورخ ۹۱/۵/۸ به تصویب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی رسید و برای دانشجویان سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ به بعد و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است و کلیه آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلااثر اعلام میشود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۳۵: این آئین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی آن (به استثنای مواردی که با مفاد آئین‌نامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ مغایرت دارد، از جمله ماده ۱۳، تبصره ماده ۱۸ و ماده ۲۲ این آئین‌نامه) برای دانشجویان سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ و ماقبل از سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ لازم‌الاجراست.

با آرزوی توفیق الهی
کامران دانشجو